

Oláh György és a média

Nagy kincs, hogy van nekünk Oláh Györgyünk, egy 79 éves Nobel-díjas vegyész, aki fáradságot nem kímélve, és magyarságát vállalva időről időre eljön hozzánk. Jó látni aktív kutatói lelkesedését, hallani ízes történeteit, szavainak úgy van súlya, hogy nem tartja magát mindentudó orákulumnak. Az elmúlt héten egy Budapesten tartott konferencia kapcsán több interjúra is vállalkozott az írott és elektronikus sajtóban. Ezekből hármát olvastam-láttam, és különbségüket nagyon jellemzőnek találom – nem Oláh Györgyre, hanem a magyar médiára.

A két cikk (Népszabadság, augusztus 30., Magyar Nemzet, szeptember 2.) nagyjából ugyanarról szólna, ha nem volna nyilvánvaló az újságírók vagy szerkesztők szelektív szűrője. Népszabadság: “Sok hazai intézmény felszereltsége a nyugatiakkal versenyez. Ha valakinek van ötlete, akkor itthon is eredményt érhet el. Ha nincs ötlet, ezen a pénz sem segít.” Magyar Nemzet: “Ezért is érthetetlen számomra, amit a magyar akadémiai reformról hallok: olyan módon akarják racionalizálni az alapkutatást, ami gyakorlatilag lehetetlen, hiszen előre akarják tudni, mi lesz a kutatás eredménye. Aki így gondolkodik, soha nem látott közéről természettudományt.” Nem mindegy melyik idézetet emeli ki az újság. Az energiaválságra és megnövekedett üvegházhatásra adott lehetséges megoldásokat érintő szakmai rész (benne Oláh György metanol kutatása) már mindkét cikkben hasonló, bár a Magyar Nemzetben tartalmasabb. Most azonban jön a feketeleves: Pallagi Ferenc műsorvezetői tevékenysége az MTV Napkelte című adásában szeptember 1-jén. Felkészületlen, felszínes kérdések, a műsorvezető első állítását a professzornak rögtön ki kell javítania: ő bizony nem a hidrogén üzemanyag híve. Információhoz persze így is jutottunk. Szórakoztató volt hallani például a bioetanol kapcsolatos fenntartásait, és azt a történelmi leckét, amely szerint Lenin egyedül a bioetanol előállítására vonatkozó utasítását vonta vissza életében, természetesen a vodka alapanyagának biztos csökkenése miatt. A műsorvezetőnek elég lett volna csak pihenni, de a hidrogén lehetséges forrását firtatva bátran rákérdezett: “És a millió helyen keletkező szén-dioxidból hogyan lehet kivonni a hidrogént?” Válasz: “A szén-dioxidban nincs hidrogén.” Most tényleg ide kell írnom, hogy a szén-dioxidban csak szén van és két oxigén? Szegény Pallagi Ferenc! Ez a bántó természettudományos *süksük-ölés* legalább hallható volt, az interjúk finomhangolását viszont kevesen veszik észre.

2006. szeptember 3.

Oszlányi Gábor, fizikus